

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 8. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1'20, z dostavljanjem na dom K 1'50; s pošto celoletno K 20,—, polletno K 10,—, četrtletno K 5,—, mesečno K 1'70. — Za inozemstvo celoletno K 30,—. — Naročnina se pošilja upravnistvu. — Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITICEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravnistvo: Učiteljska Tiskarna, Francišanska ulica št. 6. Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopiši se ne vračajo. Za oglaševanje plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju posebne pogoje. — Za odgovor je priložiti imenico. — Telefon številka 118.

Turnerska slavnost

Znano je, kaj se je zgodilo na Nemškem. Naročili so pesniku Hauptmannu, da naj napiše slavnostno igro v spomin stoletnice 1813. — Hauptmann je igro napisal — toda Nemci so jo prepovedali, ker je bila premalo nemška. Moral bi bil namreč izraziti misel vse premagljivega nemštva, toda pesnik ni napisal iz sovraštva — ampak iz ljubezni.

Nič ni v njegovi drami obligatnega sovraštva do Francozov, nič krvavega navdušenja in nič bizantinskega oboževanja mogotcev.

To pa je nedopusten, smrten greh. Prvi so bili, kakor se spodobi, nemški veteranci nžaljeni, »do dna duše«. In iz veteranskega ogorčenja je nastal vihar. Generali in korporali, prezidenti in uradni slugi, dvorni liferanti in patriotski branjevcji so protestirali, češ, da je Hauptmann žalil njih najsvetejša čuvstva.

Kako pa bi bilo na Nemškem mogoče, da bi molčali najvišji gospodje, če gre za »največje svetinje naroda?« Prestolonaslednik sam si je dal predložiti knjigo in se jo je potrudil pogledati, da je mogel izraziti svoje ogorčenje. In tudi Kaiser Wilhelm je dal povedati vratislavskim mestnim očetom, da so povzročili s Hauptmannovim delom njegovemu srcu bolečine.

Slavnostna igra se ne uprizarja več.

Ko bi v Berlinu vedeli za boljše pesnike, nego je G. Hauptmann, bi jih gotovo našli, da bi jim napisali slavnostno igro po srcu.

Priporočali bi jim, da bi sedaj, ko je Hauptmann propadel, povabili kranjskega Nemca Binderja, da jim napiše igro.

Binder je namreč napisal slavnostno igro tudi za jubilej ljubljanskega »Turnvereina«. Ta igra se je večeraj popoldne uprizorila v nemškem gledališču. V igri je izražena »misel vsenemštva«. Od Berlina do Ljubljane gre nemška pot in preko Ljubljane na Trst in na Adrijo.

Slavnostna igra ima tri dejanja, ki se vrše 1. 1813., 1. 1817., in 1913. Prvo dejanje se vrši v Berlinu, drugo na Wartburgu — tretje v Ljubljani, pod Tivoli. V prvem dejanju nastopa oče Jahn, ustanovitelj turnerjev. Prizor se vrši pri berlinskih vratih v onih burnih dneh 1. 1813., ko se Nemčija pripravlja na boj proti Francozom.

Drugo dejanje kaže začetke burševstva in mlade nemške nacionalne organizacije na Wartburgu (proslava 300letnice reformacije in M. Luthra). Nemška mladina povzdigne idejo pangermanstva.

Tretje dejanje se vrši — v Ljubljani. Pod Turnom (v Tivoli) čakajo nemški turnerji, zbrani na svojem jubileju. Iz valhale jih pridejo počastiti oče Jahn, Uhland in Anastazij Grün.)

Pogovarjajo se o Nemčiji in Avstriji. Jahn čestita turnerjem, Grün pa moli za domovino in očetinjavo!

Tako proslavljajo nemški turnerji svoje vsenemštvo v slovenski Ljubljani.

Življenje srbskih kmetov.

Pismo iz Beograda.

Beograd 5. (18.) junija 1913.

Skromnost kmetov.

Slučajno sem se sešel z nekim našim rojakom iz tržaške okolice na srbske binkošne praznike v Beogradu.

Povedal mi je, da je že par mesecev v Srbiji in je dobil takoj delo v vinogradu v Topčiderju, ker je tega dela še od doma vajen. Obrezoval je trte, kopal in prekopaval ter presajal žlahtna zelišča božje kapljice.

Delal je z drugimi srbskimi delavci, katerih dobro srce in slovensko čustvovanje ni mogel prehaliti. Povsod so mu šli radevolje na roko.

Opoldne, ko so sedli v sočno travo na mejo kraj vinograda, moral je z njimi deliti njihov domač ovčji sir in slanino, ki je za uboge srbskega poljskega delavca — poleg kruha — edina hrana, katero zalije potem s slabo — »rakijo«.

Kljub temu je srbski delavec zelo vstrajen, priden in močan. Cel dan koplje, da mu kar pot curi raz zagorelega obličja. Neki osemnajtleten fant mu je dejal, da že več let ni imel nič gorkoga v sebi in vendar živi in je zdrav kot riba.

Sicer pa itak ni mogoče na vasi ničesar dobiti, razen neizogibne »rakije«, tobaka, slanice, kruha.

Gospodarji so pa zelo skopi.

Našega Slovenca je pozval vinogradnik v klet, da mu popravi neke kadi. Gospodar si je natočil liter »runege«, gledal na delo Tržačana in zankal v globokih požirkih svoje suho grlo. Ne da bi privoščil vsaj kapljico na jezik svojega delavca.

»Ostija, pri nas ga ni gospodarja v vinogradu, da bi ne privoščil svojemu delavcu kozarca vina, ako ga le ima,« jezil se je moj znanec.

Vse mu je naredil po volji, a gospodar je pa vino le sam pil. Zvečer je zahteval izplačilo in šel k drugemu kmetu na dnino.

Kosili so seno.

Toda način, kako Srbi kosijo, se mi je zdel popolnoma nepraktičen. Kosilnice (držaj) ima srednjo ključko, kjer se z desnico drži, obrneno ravno v nasprotno smer, kakor pri nas in na vrli ni nobene ključke, ampak drži kosce koso samo za ročaj. Moral si je pripraviti koso »po našem«, drugače bi ne mogel kositi.

sem, z oddelkom kirasirjev, ki naj ga spravim v Brumat. No, zgodila se je nesreča z lokomotivo nekega prejšnjega vlaka, tako da smo se morali ustaviti v Parniju; šele zjutraj se odpeljemo dalje. Porabil sem torej teh par ur in hitel semkaj: kliče me dolžnost... sveta dolžnost!... Toda prosim vas pred vsem, ne govorite o tej reči z nikomur. Nihče me ni videl, nihče ne sme slutiti koraka, ki ga storim v tem trenutku. Poznam vas, gospod Gontár, da ste največji poštenjak, kar sem jih srečal v svojem življenju... in zato se tudi ne obotavljam, zaupati vam svojo reč.

»Velja, gospod de Rošegi. Če želite, da ostane stvar med nama, potem ostane... in mir besedi.«

Zatvoril je okno; par hipov na to je stopil na ulico.

»Tako, Ah, saj res — ali imate užgalice?«

»Imam jih.«

»Potem je vse v redu; prižgeva si svečo v občinski sobi.«

Gospod Gontár, bisjerski župan, je bil že prileten mož. Ze zdavnaj je bil prekoraj šestdeseto leto, a bil je še vedno čil in čvrst in je nosil korenjaško breme svoje dobe. V živahnih potezih njegovega zagorelega obraza se je risala mirna, v potrebi tudi trdovratna odločnost.

Stopala sta po trgu proti občinski hiši.

»Tak kaj bova delala v županstvu, gospod grof?«

»V županstvu!...«

Vrli mož ni mogel ziniti besedice, tako je bil osupel. Gilbert pa se je naslonil na okno in šepetal, dočim se je župan oblačil, kakor je vedel in znal v temi...

»Čudite se, da sem tu, gospod Gontár? To je kaj enostavno. Na poti

Zvečer so pa kar na prostem poglegli v suho seno in spali kakor grofje na perncah.

V nekaj dneh so bili tudi s tem gotovi in Tržačan jo je mahnil naprej v notranjost Srbije, da tako popolnoma razgleda celo državo.

Sedaj je v Kijevu.

to je štiri postaje od Beograda.

Vas je precej velika in ima kakih 100 števk, a nima niti ene trgovine, niti tople jedi ni dobiti. Ker se je čutil nekako slab, moral se je pripeljati z vlakom v Beograd, da se naje in napije ter pridobi novih močij za svoje naporno delo.

V Kijevu obrezuje sadno drevje in ima 5 dinarjev na dan (1 dinar je 1 krona).

Bolgare Srb ne more videti in če sliši govoriti o njih, kar vzkipi.

Ko so po delu govorili kmetje med seboj o vojni, zdelo se je našemu rojaku, kakor bi govorili o čisto vsakdanjih stvareh. Srbu ni čisto nič za življenje, samo da ga nerad daje zastoj in brez potrebe. Na Avstrijo pa so strašno hudi.

Ob progi stražijo stari možje, kmetje v svojih priprostitih oblekah s puško na rami in »patrontošlom«. Tržačan je enega vprašal, kako dolgo morajo služiti državi. Dokler je živ, dobil je odgovor.

Srb nikdar ne preklinja državo, kralja ali vlado, radi krvnega ali pa denarnega davka, ker ve, da mora tako biti in da je vse to le v njihov blagor. Srb gre rad na vojno in brez godrnjanja plačuje državi, kar je državnega.

Za Vidov dan so spravljali kmetje celo leto, da vsaki podeli po svojih močeh podporo »Narodni odbrani« za »osveto Kosovo« in v obrambo Srbstva in niso nič kaj zadovoljni, ker se letos ta narodni davek ne bo pobiral, radi težkega gospodarskega položaja v Srbiji. In pri nas za družbo?

Rodovitost zemlje

v Srbiji je zelo dobra in povsod je videti lepo črno in masno prst. Ta rodovitost bi se mogla — pri racionalnem gospodarstvu — še potrojiti, le — žal — da Srb le površno preorje zemljo z lesenim plugom in pretegne z brano, pa je gotovo, gnoj komaj pokaže.

Največ je videti češpelj, drugo sadje se le bolj goji pri bogatejših kmetih v sadnih vrtovih, ki so zelo lepo urejeni.

Kljub raznim vremenskim neizogibam, vse kaže, da bo zadosti dobra letina, če se še kaj ne spremeni.

Zlasti lepo kaže žito, tudi krompirja in koruze bo dovolj.

Ker zna naš tržaški okoličan vsa kmetijska in vinogradniška dela, zato ga imajo srbski kmetje povsod radi in se ravna po njegovem nasvetu, kadar jim kaj pokaže in pove, kako se pri nas dela in izkorišča zemljo.

Predlansko leto je poslala srbska vlada pet mladeničev na Češko, da se priučijo kmetijstvu in prouče ondodne agrarne razmere. Toda to število je premajhno za zemljedelsko državo.

Po inicijativi g. Ivana Hribarja pošiljalo je rusko društvo »Ruskoje zno« skoraj vsako leto na Slovensko po več mladeničev. Bilo bi zelo hvalevredno, ko bi »Slovanski« klub prevzel to nalogo tudi za Srbe, da bi se tudi ti naučili pri nas umetnemu kmetijstvu. Na ta način se jugoslovanski ideji najbolje in praktično pomože do udeistitve. Le v medsebojnem spoznavanju priprostega ljudstva se poglobi jugoslovanska zavest med najširše kroge.

Kmetske hiše.

zlasti novejšo, so lične in večinoma zidane, le tu in tam so še videti stare baite iz protja in ometane z ilovico in blatom. Stene so lepo pobeljene tak, da se iz daljave take baite ne razlikujejo od zidanih hiš.

Notranjost se deli v dva dela. Prvi je »kuča«, kjer je na sredni veliko ognjišče in »soba«, ki služi za spalnico. »Kuča« je navadno brez stropa in ima nad seboj le streho, v kateri je napravljena luknja, skozi katero uhaja dim. Okrog po stenah so nabiti klini, na katerih vise torbe, obleke, verige, paprika, čebula, vrvi, slanina, vse križem.

Pohištva imajo malo in še to sami napravijo. V tla, ki so napravljena iz stolčene ilovice, zabijejo štiri kolčke, na nje pribijejo par širših desk in miza je gotova.

Istotako tudi v

jedi niso izbirčni.

Glavna jed jim je rastlinska in vegetarijanci imajo v srbskem ljudstvu lep dokaz, da se tudi brez mesa dolgo in srečno živi.

Brez paprike in čebule bi Srb ne mogel živeti, kakor Italijan brez polente. Ob velikih praznikih pa mora imeti vsaka kmetska »kuča« toliko mesa, da čisto lahko pogrešajo vsako drugo jed.

»Rakija« je srbska namizna pijača, katero se pije pred jedjo in po jedi.

Da so Srbi v jedi tako skromni, je vzrok v tem, ker se strogo in trdno drže dolgih postov, katere jim predpisuje pravoslavna vera.

Zvečer, ko lega tihi mrak na utrjeno zemljo, začnajo se zabave na vasi.

Zberejo se skupaj pod lipo, hladna sapica jim zapihlja v razgreta obličja in cvetoča lila razširja prijeten in mamljiv vonj daleč na okrog.

Dekleta in fantje pojo in zraven jih spremlja še kdo na gosli ali pa na pastirsko piščal, dokler se polagoma ne razvije »kolo«, katerega se vdeleži vse, staro in mlado.

Vse narodne pesmi so večinoma junaške vsebine in polne narodne samozvesti in ponosa.

»Popravila bova neki spisek v matično knjigo, gospod Gontár.«

Župan se je zdržnil.

»Popravila... ob tej uri? V tej tajnosti... brez prič!«

»Da; in zatrljajem vam — vse bo docela zakonito.«

Stopila sta bila v županstvo.

Gontár je prižgal svečo.

»Pa kakšen vpisek mislite?«

»Tistega, ki ste ga napravili davi.«

»Ah, zaradi onega otroka...«

»Da, gospod župan; zaradi otroka, ki ste ga vpisali z imenom Gilberta.«

»Gilberta,« je ponovil župan, gledaje ga osuplo: spomnil si je bil nenadoma, da je tudi njemu Gilbert ime.

»Vidim, da ste me začeli umevati; vedite torej vse. V trenutku, ko odhajam na nevarno pot, s katere se ne vrnem živ, ne morem pustiti tega otroka... ki je moj otrok... brez očeta. Poleg svoje dolžnosti do otroka pa tudi ne morem pozabiti dolžnosti, ki jo imam do matere. Saj čakam samo svojega petindvajsete leta, da poročim gospičino Lemetrovo. Dokler pa ne morem ravnati svobodno po svoji vesti, hočem — in to takoj — vsaj pripoznati svojega otroka. Ako se mi potem zgodi nesreča, bo imela moja mala Gilberta vsaj ime in zagotovljeno življenje, jaz pa odidem na vojno z lažjim srcem.«

Župan ga je poslušal z očividno

ganjenostjo, ko je Gilbert de Rošegi končal, je dejal z resnim glasom:

»To je prav, gospod grof: vaša namera je pravična in blaga. Vam je gotovo prav malo, do mojega poklona, toda... ne morem drugače: jaz govorim, kakor mislim.«

»Hvala vam, gospod župan. Toda pomnite pred vsem, da ne smete povedati tega nikomur, dokler ne pride čas.«

»Vzrok, na katerih temelji ta moja želja, so jako važni...«

»Ni mi jih treba poznati. Zahtevali ste, da molčim, in jaz sem vam obljubil. S tem je vse rečeno. Samo, ne vem, kako naj uređiva stvar. Sama sva. Ura je ena ponoči.«

»Dve je ura, gospod Gontár. Čez dobro uro bo dan, in takrat moram biti že v Parniju.«

»Toda priče? Kje naj jih dobim? In kaj bo potem z vašo tajnostjo?«

»Ne, ne, gospod župan. Zakon pravi izrečno, da zadošča, ako vpiše oče v matično knjigo svojo izjavo, da prizna otroka, z datumom in podpisom.«

»Ali veste to z gotovostjo? ... Potem pojdem po knjigo. Nekaj bo že zaleglo.«

»Zaleglo bo toliko, da dobi moja hči pravičen državljanski izkaz... da dobi očeta in postane deležna vseh posledic, ki izvirajo iz tega.«

Župan je odprl knjigo; na zadnji popisani strani je bil vpisek: ki ga je napravil prejšnje jutro.

(Dallje.)

Kazen za greh.

To se večkrat je zgodilo, kar se ravno kar godi: kdor prijateljico najde, komarade zapusti.

Najde Krek Kamilo Theimer, vzdigne jo za ideal, in ker ona vere nima, bo še on jo proč zagnal.

Kmalu prilika prikima, Krek izkaže se zares: Theimerici reč, kaj je evharistični kongres.

»Ali stalnost ženske, kje si?« Klical je že marsikdo. Tudi Krek oči povese, ko ga hlastne slično zlo,

O Povše, da te nikoli ne bi Dunaj bil uzrl! Ti Kamileci srce si in še drugim kaj razdril!

»Marš od mene,« kliče ženska, »marš iz hiše, dohtar Krek! Kaj prisiliš me, da bleknem, kakšnih zemelj ti si pek?«

»Tvoja pisma naj pokažem? O gorje, evangelist! vsemu svetu razodenem, kaj storila je zavist!«

Tiho Janez jo pobriše, skrije se v zakotno vas, tam pri žgancih in zelju, čaka na rešitve čas.

Čaka, čaka, kaj pričaka? Bojite ženske se, ljudje! Prej gromovnik, glavotresec, zdaj mu hlačiče drhte!

S čimur se je prei rad bahal, Ko Kamilin gost je bil, to zdaj širom Kranjske kroži, kot vse gobce vrag bi vil.

LISTEK.

PAVEL BERTNE:

Otrok ljubezni.

(Dallje.)

»Oh, do jutra je še dolgo...«

»Oglasiti se še moram v Bisjeri. Tam, vidiš, leži v županstvu matična knjiga, v kateri manjka pri nekem otroku ime njegovega očeta... To ime mu moram dati...«

»To storiš?... Ah, kako te ljubim... kako te ljubim!«

»Se enkrat z Bogom, še enkrat do svidenja, Marta, ženica moja...«

Nemo in željno sta se objeli ljubeci bitji.

In spet se je pogreznil v les Gilbert; toda ni se vrnil po prejšnji poti; zdriljal je po stezi, ki vodi v Bisjero.

IV.

Kaj vse lahko človek opravi pred zario.

Vasica je snivala v senci svoje starodavne cerkve. V polkrogu stoji hiše okrog svetišča in tvore Bisjerski trg, med njimi ena ki kaže ponosnejše lice: županstvo.

Mesec se je spuščal proti zatonu; široke lise mraka so lezle po zidovih, ki so se kopali še nedavno v modrikasti luči.

Vse je spalo in molčalo; zdaj pa se je oglašil na cesti s kovinskim

Suštaršič, vsi ga poznate. Je škof, ki se skriva za mož. Ker si, Krek, se vanj zaprašil, prav gotovo jih doboš!

Ce ti je kaj do življenja, preklicaj boš, da joi! In še več! Pred svetom celim njemu novo slavo poj!

Krek ne misli še umreti. Je premladega srca. Sede rajši, piše članek, Suštaršiču slavo da.

Suštaršič je vera prava, naša gnada Suštaršič. Suštaršič odpred in zadi — Krek pa tam in tukaj nič.

Suštaršič poštvalnost, odpuščenje Suštaršič. Suštaršič začetek, konec — Krek pa tam in tukaj nič.

Suštaršič in Suštar, Sič in Su in Star in Suš — Vzor moža in poštenjaka Krek pa tam in tukaj nič.

Storil Krek je v Domoljubu, storil to v Slovenju vse, zdaj pa Suštaršič bo sodil, če dovolj je, al še ne.

Ce dovolj je, Krek nadalje mešal backom bo glave, če pa ni, na kmete pojde, grizti vest si in nohté.

Petje jim je nekako v krvi in večno pojo, da, še celo v spanju, pravil mi je moj znanec.

Napripravljenosti sport, ako smemo ples tako imenovati, je »kolo« (naglas na prvi zlog).

Vsi plesalci se primejo za roke in hodijo, zdaj hitreje, zdaj počasneje skakljaje, vedno na okrog po taktu melodije, nato pa zopet v nasprotno stran. Tu in tam preidejo v hitrejši tempo in pri tem je lepo gledati na gibčnost nog, s kako hitrostjo se preigibajo sem in tja.

Vsak narod ima svoje posebnosti in krasote, kakor tudi svoje hiše in temu prirodnemu zakonu je tudi srbsko ljudstvo podvrženo, katerega napaka je ta, da je čistost tu in tam precej neznana.

Novi državni življenjski pogoji bodo tudi v to blagodejno vplivali.

Mars.

Božji darovi.

Divjanje Kristusovih namestnikov ob delitvi sv. Duha na Dolenjskem.

Iz Dolenjske se nam poroča: Naš Prevzišeni se ni sprosaval samo s svojo rudečo brošuro, kako naj ženi in ravna s svojimi nevestami in z novejšo modro brošuro, kako naj matere doje svoje malčke, ne, naš Prevzišeni je tudi glede drugega sv. zakramenta postrelil še mnogo drugih kozlov. Ampak takih pa še ne, kakor jih letos strelja. Letos vse kaže, da škof ne zasleduje vzvišenege namena kot apostol deliti vernim otrokom dar sv. Duha (ta dar on sam zelo potrebuje), ampak da je njegova apostolska pot birmovanja pravzaprav politično potovanje v svrhu osebne agitacije za prihodnje deželno-zborske volitve. Svoj čas je bila prikazen škofa na kmetih redka prikazen, le v vsaki večji fari vsako 7. leto. Zdaj pa je škof na Dolenjskem že vsakdanja prikazen, kakor — deželni avtomobil. Obleže vsako faro, vse pretakne, za ime vsakega posameznika, ki ni klerikalec, hoče vedeti. Po teh ogleduštvih uravnava svoje priitige. Kontrolo glede botrov je skušal

že zadnja leta uveljavljati, pa to se mu dosedaj še ni povsodi posrečilo. Letos pa je svoje pastirje po deželi nagnal z vsjo srditostjo njegove fanatične narave. Če hočeš biti boter, pokaži spovedni listek o velikonočni spovedi in odpovej se branju brezverskih listov. To je bojni klic, v imenu katerega se vrši letošnje birmovanje. Kako se ta bojni klic od strani istotako nestronnih pastirjev po deželi praktično izvršuje, navajamo v dokaz samo en slučaj, ki ga omenjamo osobito zaradi tega, da bi odprli oči našim od same kurtuazije in lojalnosti nasproti sovražniku zaslepljenim generalom v Ljubljani. V Straži živi operkarnar Rudolf Faleskini, javnosti znan tudi kot voditelj prečinske opozicije proti izključno farovski stranki. Faleskini, kakor je sicer še mlad po letih, vendar je pravi tip starega konservativnega liberalca. Mož je v svojem srcu bolj veren, kot vsi kričavi in hinavski klerikalci, prečinske fare. Morda se bo komu zdelo neverjetno, da so na deželi še take vrste liberalci, ki v najhujši volilni borbi volijo župnika na svojo kandidatno listo, ampak vprašajte g. Faleskinija samega, če ni res pri zadnjih občinskih volitvah volil svojega najhujšega nasprotnika, prečinskega župnika v odbor. In tudi sicer pri zgradbi nove cerkve župniku ni nikdar odrekal podpore. Skratka, on je mož prav po božji volji. Da ni tudi po župnikovi volji, temu je kriv edin njegov greh, da rad bere tudi napredne liste. Ker je mož tudi izobražen in vobče spoštovan, ni pač nihče mislil, da mu bo škof, ali župniki domače in sosednjih far, delali kakšno oviro pri birmi, če mu bo treba iti za botra. Toda mož je za vso vdanost do vere in cerkve žel zahvala, ki razburja ljudi tudi obel sosednjih far. V lepšo ilustracijo navedem le slučaj, ki ga je Faleskini doživel v sosednji fari Valta vas z župnikom, s katerim ima v političnem oziru sploh malo opraviti, ker spada Valta vas pod drugo občino. Župnik ga je, kakor pripovedujejo, kar na prižnici odklonil za botra. Ta župnikov nastop je razburil ne samo prizadete starše za birmo določenih otrok, marveč splošno vse tudi sosednje fare. Ko je nato šel eden uglednih mož k župniku posredovati, naj vendar zaradi ljubege miru ne povzroča javnega škandala, je župnik trdovratno vztrajal na svojem stališču, češ če starši ne dobe drugih botrov, pa jim on preskrbi botre. S tem pa starši niso zadovoljni in so izjavili, da rajši svojih otrok sploh ne puste k birmi. Ali ne sega ta slučaj še globlje kot do rodbinskega praga? Ali se bo dobi kakšen klerikalni poslanec, ki bo zgolj iz kurtuazije obsodil župnikov nastop proti tako odličnemu možu, kakor je g. Rudolf Faleskini? Gospod dr. Triller, Vi imate besedo. Pa tudi za g. Faleskinija naj bo to dobra šola. Polovičar starega liberalnega kopita, kot ga izdelujejo v Ljubljani, spada danes med staro šaro. V zaključek, da se ta slučaj še bolj osvetli, bodi pribito še sledeče: Vsakdo bo mislil, da če je škof to novo vero glede botrov upeljal po deželi, mora to obveljati tudi za mesta. Zakaj sv. zakrament je vendar v mestu ali kje v kakšni kmečki fari isti in deli ga isti škof z istimi ceremonijami (samo škafi za denar v mestih niso tako polni). Ker se je slučaj Faleskini in še več drugih že pretečenih teden raznesel po novomeški okolici, smo bili tembolj radovedni, kaj bo v Novem mestu s tistimi botri, ki so vse drugo le ne klerikalci, ki že bog ve kdaj niso bili pri spovedi in ki bero vse »brezverske« liste. Ali glejte to čudo: Brez vsakega zadržka so bili sprejeti za

botra, in ko je škof njih birmancem podelil sv. zakrament, glejte, se ni vdrta zemlja pod njim in sveta zato ni bilo konec.

Dnevni pregled.

Za odstranjenje špionaže. Dokler imajo države same urade, ki špijonažo podpirajo, oziroma ki ocenjujejo podatke, ki so jih špijoni predložili, toliko časa je vse ono ogorčenje proti špijonom — hinavščina. Na interparlamentarni uniji na Dunaju je predložil dr. Licht zato predlog, ki se glasi: 18 interparlamentarna konferenca vidi v odstranjenju volinstva močno sredstvo za zagotovitev miru in za zmanjšanje vojnega oboroževanja in nujno pozivlja vlade, da na prihodnji haški konferenci sklepajo statute o odstranjenju špijonaže.

»Naša politika tava za porazi!« To je najnovejši bojni klic nemškega spod. štajerskega »Volksratta«. V časih, ko si upajo pri naših c. kr. okr. sodnijah, razni, ustavne določbe teptajoč nacionalni petelini, nas obkladati z največjimi nasilstvi, mora ta patetična renegatska parola pač v vsakomur vzbuditi čudne občutke. Ker se je vlada enkrat pobrala tako daleč, da štiti interes slovenskega okr. zastopa v Slov. Bistrici, je zaglalo vse naše neodrešeno nemstvo naravnost obupne klince, ki pa nimajo za se drugega, kot vedno se ponavljajoče denunciranje, o veleizdajniškem gibanju Slovanov. Te izbruhe čitamo dan na dan v naših sp. štajerskih dopisih nemških graških in lokalnih revolvierjih. Namen je seveda kaj prozoren: hoče se oblastva spraviti pod nekak nemškonacionalni časnikarski pritisk — kar se jim žal, le prepogostoma posreči — in dati težnjam raznih renegatov, kojim je gospodstvaljnost nad ustavne določbe, lice, javnega mnenja!

Seveda ti ljudje niso v izberah posebno iznajdljivi, kajti strankarska, ozirom nemško-nacionalna strast, jim pri tem daje celo pozabljeni, da so baš oni — in to malokje huje, kot po Slov. Stajerju — bili vedno in so, z naporom vseh sil na delu, gojiti v svojih edinole: velikomemski idejo, združitev avstrijskih Nemcev z — Nemčijo! To je veleizdaja, to so stremeljeja, ki postajajo od dne do dne državnemu obstoju nevarnejša! Kdor le količkaj pozna psihologijo spodnje štajerskih renegatov, ve, da je to ščuvanje doseglo nekako vrhunec. Če bi merodajni »državoohranjajoči« stebri med nami stori Nemcem nasproti v isti meri svojo dolžnost, kot jo store nam nasproti, bi se obtožne klopi naših c. kr. okrož. sodišč, veleizdajalcev — nemških — nikdar ne izpraznile! Tako pa, ko sme glavno zbiralšče pangermanskih idej — »Marburger Zeitung« in kar je z njo v neposredni stiki — neženirano zastrupljati ljudsko dušo in tirati direkto v zločin najrazličnejše elemente, se ni čuditi, da si drzno razni uskoki po Slov. Stajerju tam, koder so zakrivali največje grehe, predrzno in smelo dvigati glave in — zahtevati od oblasti drug, Nemcem prijazni kurz! Je taka zahteva naravnost vnebovpijoča ironija in vredna — renegatov po Slov. Stajerjskem, zlasti pa onih — v Slov. Bistrici! — Na drugi strani nas zamo-rejo taki pojavi seveda samo veseliti, saj nam kažejo, da se vsaj po nekaterih krajih začenja dvigati slovensko politično življenje iz dosedanjega močvirja — politične in narodne indiferentnosti. Sicer pa je v to že najskrajnejši čas, kajti zamujenega je že itak premnogo.

Zakaj ne gra dr. Šusteršič pred sodišče? Na to vprašanje je odkritosrčno izblebel farovski kranjski »Gorenjec«. Dr. Šusteršič zato ne gre pred sodišče, ker se boji — porotnikov. Torej: je le kriv!

Zanimiv slučaj »Solnograškega zakona«. Znani izobčeni mašnik Hans Kirchsteiger v Solnogradu, dela klerikalcem vedno večjih in hujših preglavic, izmislil si je — in moč najbrž ne tolmači svoje počenjanje napačno — da ima kot človek in mašnik še vedno — ker mu blagoslov ne more več odvzeti — pravico, deliti sv. zakramente. Postavlja se zlasti glede sv. zakona na stališče, da se enkrat ločeni smejo še v drugi poročiti. V splošnem pa se do danes njegovi kolegi-mašniki drže načela, da ločenim ni to dovoljeno. Kirchsteiger je že na stotine poročil v par mesecih, ki so bili ločeni. V enem prvih slučajev, je zaradi tega bil ovaden drž. pravdnistvu in to ga je dalo pod obtožbo. Kirchsteiger pa je bil oproščen. V pretečenih dnevih pa je na ta način zopet poročil nekega graškega tiskarja, ki je bil od svoje žene postavno ločen, z drugo žensko. Prva žena pa je tiskarja — svojega moža — naznanila drž. pravdnistvu v Gradcu zaradi bigamije (dvoženstva). Kirchsteigerja pa radi pospeševanja k bigamiji. — Stvar je od več strani interesantna in se bomo z njo ob času še obzirneje bavili.

Novoustanovljena Narodna Čitalnica »Balkan« v Gorici naznanja, da priredi svojo prvo veselico dne 13. julija t. l. v prostorih gostilne pri Krancu na Senenskem trgu z zelo bogatim vspeškom. Nastopijo razna pevska društva iz mesta in okolice. Omeniti moramo tudi, da nastopi lastni pevski zbor. Natančnejši vspeškom naznanimo pravočasno.

Ne pustite otrok v bližino živine. Dveletni Franc Dormiš, kajzarjev sin, je stal na paši v bližini krave. Ker se je pa krava branila muh, mahnila je z glavo nazaj, pri tem pa zadela z rogi otroka in ga težko poškodovala.

Skratinka. Ta otročja sovražnica še vedno razsaja v Novem mestu in bližini. V Novem mestu je obtolel deček inženirja Samohrada in v Mirni peči otroci upravitelja postaje, v Podborštu pri Mirni peči pa več otrok. Vse stroge odredbe ne pomagajo nič.

Strela je ubila v petek dopoldne po poldvanajstih blizu šentpeterske kapelice v Smartnem pri Kranju 25 let starega fanta Petra Sušnika po dom. Brenkovega z Gorenje Save. Sušili so mrvo. Ko je prišla nevihta, je stopil pod drevo in treščilo je. Blizu je bil njegov brat, kateremu se ni zgodilo ničesar.

Ogenj, 16. t. m. okoli 1. ure popoldne je nastal v bajti Jurija Premozarja v Predosljih ogenj, ki jo je z vso opravjo popolnoma uničil. Požarni brambi se je posrečilo v bližini stoječa poslopja rešiti. Ogenj je nastal vsled ne previdnosti Premozarjeve žene. Škoda znaša okrog 800 K. Premozar je imel pa pri »Vzajemni zavarovalnici v Gradcu« zavarovano bajto za 1300 K in opravjo za 400 K.

Ljubljana.

— Turnerji v Ljubljani. Včeraj je bilo celo dopoldne. Ne vemo sicer, ali se je oglašil stari slovanski bog dežja, ker je videl, da je po Slovenskem mnogo suše, ali se je razjezil pravi Jupiter Pluvius. — Bilo je tako, da so že dopoldne vsi nad veseljami obupali. Turnerji so bili torej mokri.

Policija se je pripravila za vsak slučaj, pa mesto je bilo mirno. Turnerji so izzivali po mestu pod stražo piket-havb. Mi smo videli enega — pod marelo.

— Značilno. Včeraj se je vozil neki policijski komisar v tramvaju in je govoril z nekim gospodom. Prišla sta tudi na pogovor o sokolih in komisar je rekel (seveda nemško): Da-ve imajo tudi sokoli »eine Festlichkeit«, menda so nalašč naredili. Ampak je eden naj se oglašil, dobi takoj 14 dni ali pa en mesec. — Tako mnenje imajo torej gospodje. Kazen za sokola je že naprej določena — seveda turnerjev ni vsak dan v Ljubljani.

— Nekoliko več obzirnosti bi prosili. Včeraj dopoldne je kontroliral neki policijski stražni vodja stražnika pred kazino v »Zvezdi«. Vpil je nad njim tako, da se je zbrala cela množica ljudstva, ki se je zgrajala nad priimki, s katerimi je bil obkladan ubogi »posten«, ki je imel čast stražiti turnerje. Malo obzira na ulici bi od gospodov nemške policije pa prosili.

— Pozabljena prepoved. V soboto popoldne so ljudje naenkrat zvedeli, da se pred pošto ne sme stati. Pred pošto je bilo zadnja leta vedno nekako središče — v soboto pa so stražniki ljudi razganjali, češ da ne smejo tam stati. Ko so se ljudje temu čudili, so policaji rekli, da je to že neka stara prepoved, ki se pa doslej ni izvrševala. Mhm, razumemo.

— Veselica Sokola II. se je vsled slabega vremena preložila na prihodnjo nedeljo.

— Kresna veselica Ljubljanskega Sokola se je v kljub dežju vršila v prostorih »Narodnega Doma«. Uspela je tako lepo, da smo bil bogato poplačani za to, kar nam je pokazal dež. Veselica se je začela ob 7. zvečer v telovadnici. Nastopil je najprej naraščaj z vazami na orodju, potem so nastopile tri izborne telovadne vrste — za njimi so izvajale sokolice zelo precizno proste ženske vaje, njim je sledil nastop prostih skupin in na konec nas je presenetil ples v vajah ali — telovadba v plesu. Dve vrsti sokolov in sokolic sta s spremljevanjem klavirja izvajali lepe ritmične vaje, ki so bile za nas nekaj novega — in so dokazale, kaj se dá v telovadbi doseči. Po vajah je bila veselica v gorenjih prostorih »Nar. Doma«, pri kateri je neudrljivo igrala izborna kranjska godba. (Splošno se je opazilo, da sta imeli včeraj nastopiti v Ljubljani toška in kranjska godba, dočim Ljubljana ne premore svoje godbe. Ljubljanci — zaspanci!) Med veselico je zapel pevski zbor nekaj krasnih pesmi, ki so se z galerije razlegale po obširni dvorani. V stranskih prostorih so bili bufeti in razne zabave. — Prodajale so se rože in pavja peresa. V telovadnici pa se je razvil vesel ples. Letošnja kresna veselica je torej za Sokola krasno uspeša.

— S. F. K. Slavia, slavno nogometno moštvo iz Praga, igra v Ljubljani v sredo dne 2. julija po 6. uri popoldne, na kar že danes opozarjamo. To nedeljo (29. t. m.) igra Slavia v Zagrebu — iz Ljubljane pa pojde v Split, kjer igra 6. julija.

— Poziv. Ker podpisani zadnje dni dobivam razna pisma, oziroma dopisnice, brez vsakega podpisa in to neresnične in žaljive vsebine, opozarjam dotično osebo, da preneha s takimi podlostmi, sicer sem primoran proti njej sodnijsko postopati. — Ljudevit Podobnik.

— Kougres narodnih organizacij. V soboto zvečer se je vršil v Ljubljani v »Narodnem Domu« prvi sestanek za sklicanje kongresa v dne 15.

M. ZEVAKO:

V senci jezuita.

(Konec.)

To pismo!« je zarohnel. »Odkod je prišlo to pismo?... Ali je to le nadaljevanje mojih strašnih sanj? Oh, te grozne sanje, v katerih se ponujajo nage ženske nesramno moji pohoti! In ko jih hočem objeti, jih ni več!... Da, gotovo sanjam... In vendar... ne!... To pismo, saj ga držim v roki, dotikam se ga... čitam ga! Peklo! Saj poznam Tvoje pisavo, vlačuga! In tvoje besede mi vlivajo v žile ognjeno lavo strasti! Ah, prišla si! Ah, splazila si se do semkaj! Ah, če hočeš... Dobro, pojdem...! Primem pošast in jo zadržim... z zobmi ji raztrgam trepete grlo... da, hočem, počakaj, Magdalena, počakaj, pridem te ubit.«

Divlje je vrgel kralj odejo raz sebe in se začel oblačiti — sam, privrkat v svojem življenju! Zdaj so mu plamenele oči; dvojen delirij se ga je polajšal in mu dajal moč, da je stal na nogah kljub svoji izčrpanosti... delirij pohote, delirij sovražstva... strast in gnev sta vrela hkrati v njegovih razbeljenih možganih. Grgral je besede brez zmisla.

»Zileta, čakaj me... vendar si enkrat moja... Oh, to pismo! Ti si

ga prinesel, Satan! Umri tedaj, kurb, zastrupljavka!«

Strašne psovke, plameneči klici strasti, besede razgaljene nesramnosti... vse to se je gnetlo na njegovih ustnicah...

V par minutah je bil pripravljen, za pas si je zataknil močno bodalo z golo klinjo.

Basinjak, ki je slišal šum in korake v kraljevi spalnici, je vstopil in dvignil roke proti nebu.

»Sir! Sir!« je vzkliknil z rotečim glasom...

»Molči! Jaz hočem v stolp...«

Hotel je oditi; a zmanjkalo mu je sil... izmučen se je zgrudil v naslanjač...

Iz njegovih ust je bruhnila tako divja kletvica, da se je zvesti stari sluga stresel od groze.

»Kaj se godi?« je vprašalo več glasov...

Na čelu novodošlecev je bila prihitela Diana Poatješka, ysa zgolj napeta pozornosti in pričakovanja.

»V stolp!« je zarohnel kralj.

»Nesite me v stolp!«

»Česa čakate, da ne ugodite poveliu jegovega Velikančva?« se je obrnila Diana k služinčadi.

Mignila je in štirje lakaji so prijeli kraljev naslanjač ter ga odnesli; Franc I. se je pomiril še tisti trenotek.

Ko je bil pred vrati, se je dvignil in vstal brez tuje pomoči ter se obrnil k njim, ki so mu bili sledili:

»Da mi nihče ne vstopi!... Pod smrtno kaznijo! Kar se bo godilo tu notri, briga mene in nikogar drugega...«

Dvorjani in lakaji so se umeknili in odšli, majaje preplašeno z glavami...

Kralj pa je vstopil in zaklenil vrata za seboj...

Ko je Diana Poatješka videla Franc I. stopiti v sobico v stolpu, je stekla v stanovanje prestolonaslednika Henrika, kjer je bilo vse črno ljudi; v svoji brezmejni predrznosti je izpremenila posvečeno formulo in viknila z zmagošlavnim glasom:

»Gospoda, kralj bo umrl... Živel kralj!«

In ogromna tolpa dvorjanov, krivečih se okoli bledega prestolonaslednika, je zarjula besno:

»Živel kralj!«

Ko je Franc I. vstopil, je zgrabil takoj za svoje bodalo. Renče je stopil naprej. Iskal je nje v tej poltemi.

Razjelo je pol minute... in že so razbrzdavali ljubavni parfumi v njegovih žilah burjo pohote... Prepa-

den, blazen, kakor da ga odnaša vrtnec smrtnih sanj, je spoznal nato veliko posteljo, tisto široko posteljo, oltar ljubezni... In zdaj je zagledal njo! Bila je naga, krasna... trepetala je in kopnela, iztezaje roke proti njemu...

Kakor bi trenil, je vrgel bodalo v stran... Strgal je obleko raz sebe.

Ona je priskočila k njemu, pomagala mu... zavalila sta se na posteljo v besnem objemu, vsa osvobojena spet drug po drugem, pozabivši svoje sovražstvo, ne misleča na to, da sta otrovana, ne videča tyorov, ki so se odpirali na njih uistniah in njih prsih kakor ostudni popki zla!

Njiu hripavi vzdihli so napolnili sobo z jecljanjem smrti in naslade... njiu smradljiva sapa se je zčila v eno.

Ure so bile... ure so minevale. Bila je globoka noč... Onadva nista bila prižgala sveče...

Franc I. je hropel, grgral v poslednjem krču.

Magdalena ga je potipala; roke in noge so mu bile kakor led...

Videla je, da umira...

In zdajci se je razprhnila strast obeh, kakor da jo je odnesla mrzla vihra smrti... Edino, kar je še izzvalo v njiu, je bilo brezzdravje so- vrašstvo...

Z vsem svojim telesom je legla nani, kakor da ga hoče zadušiti v strašnem bogokletnem objemu...

Njeno trepetajoče grlo se je ponudilo ljubimcu, borečemu se s smrtno...

»Oh, ljubljani moj,« je hropela, »ljubi me še... Ljubi me še!«

On pa je izbulil oči ob tem strašnem prizoru svoje smrtne ure; videl je žensko, ki je ležala na njem, videl grlo, ki se je ponujalo njegovim ustnicam...

V ogromnem naporu svojega smrtnega boja je odprl usta na široko, in besno, s pretresljivim krikom naslade, gneva in smrti, je zasedil zobe v njen snežnobeli vrat.

Širok curek krvi je preplaval obadva.

Magdalena je zavzdihnila s slabotnim glasom in se iztegnila... mrtva...

Blazne oči Franca I. so gledale mrljica. Ostudno rezanje mu je raztegnilo krvava usta; objel jo je z obema rokama... To je trajalo kratke hip; in v tem smehu in tem trobnem objemu je odrevenel tudi on v večnem miru tolažilke — smrti.

KONEC.

46. in 17. avgusta t. l. Sestanek je bil prav dobro obiskan in so bili poleg drugih navzoči zastopniki sedmih društev. Zborovanje je otvoril gospod državni poslanec dr. Vlad. Ravnihar, ki je v daljšem stvarnem in temeljitnem govoru pojasnjeval pomen tega kongresa. Nato se je razvila živahna debata, v katero so posegli gospodje Deržič, Juvan, Cerny, Vargazon, dr. Ravnihar, Pesek in Mlakar, ter se je sklenilo, da se vrši kongres v predlaganih dneh, vendar se pripravljalnemu odboru pripisuje, da termin lahko podaljša. Sklenilo se je, pozvati vsa narodna strokovna društva za sodelovanje, ter da pošlje vsako društvo po 1 ali 2 zastopnika v pripravljalni odbor. Pripravljalni odbor se je izvolil sledeče: predsednik g. dr. V. Ravnihar, v odbor pa gosp. R. Juvan, K. Cerny, L. Jelenc, dr. Gosak, Planjšek, Mlakar, Robar, dr. Pestotnik, Jeraj, Rak, Manica Komanova, Vargazon, Pesek, Deržič, Kelec in Bargar, poleg teh pridejo v odbor še zastopniki društev, ki še do sedaj niso bili navzoči. Kongres bo velike važnosti za naše narodno strokovno gibanje in želimo, da se že sedaj odzovejo vsa narodna društva za sodelovanje pri kongresu.

— **Pripravljalni odbor za sklicanje kongresa** ima jutri, v torek, ob 8. zvečer prvo sejo v prostorih N. S. Z. v »Narodnem Domu«. Prosimo vse gospode, da se seje polnoštevilno udeležijo.

— **Ciril-Metodov dan v Ljubljani.** Odbornice C. M. ženskih podružnic v Ljubljani imele so v soboto pod načelstvom gospe županje dr. Franje Tavčarjeve sestanek zaradi Ciril-Metodovega dneva dne 5. in 6. julija. Sklenilo se je, da odbornice in druge dame v Ljubljani preskrbe za to prireditve cvetke. One dame, ki ne morejo sodelovati iz kateregakoli vzroka, blagovolijo naj darovati cvetke. Rodoljubi in rodoljubke z dežele, kjer ne bo cvetličnih dnevoev, se prosijo, da pošljejo za Ciril-Metodov dan dne 5. in 6. julija kolikor mogoče veliko cvetk v Ljubljano. Cvetke se pošljejo na gospo: Amalija Wlder v Ljubljani, Selenburgova ulica št. 30. — Nekaj cvetk iz Ljubljane se tudi lahko pošlje na zalogo v »Narodnem Domu«.

— **Ciril Metodov dan v Ljubljani.** Piše se nam: Z veseljem sem bral v slovenskih časopisih, da napravijo Ciril Metodove ženske podružnice v Ljubljani dne 5. in 6. julija t. l. Ciril Metodov dan v korist družbi. V Ljubljani se bode torej pobiralo po hišah in javnih prostorih »mal dar, družbi na altar!« Nežne slovenske ročice ponudile bodo idočemu cvetko za »mal dar«. Lepa ideja! Lep namen! Dal Bog, da bi prinesla ta naprava dosti sadu potrebnih družbi! Ob tej priliki pripomnim, da ravno vsa večja mesta napravljajo zbirke v dobrodelen namen le potom cvetličnih dnevoev in ne s hrupnimi, dragimi veselici. Veselice stanejo mnogo denarja, isto tako po zimi plesi in druge take naprave. Čistega dobička je pri takih veselicih v primeri s stroški vedno le malo. Ali ni bolj umestno, ako se daruje mesto drage pijače, in dr. polovico tistega, kar kdo namerava žrtvovati, v dobrodelen namen? Naša šolska družba ni nobeno politično društvo; ona skrbi samo za ubogo slovensko dečo na mejah. Družba zida poslopja za otroške vrtce in ljudske šole; podpira revne šolske otroke z učili, obleko, v nekaterih krajih po zimi tudi s toplo hrano. Bežičnice so prava dobrota na mejah, kjer pohajajo v družbine šole zlasti otroci revnih delavcev in obrtnikov. Ali ni to delo človekoljubno in rodoljubno? **Ciril Metodova družba je torej zgolj dobrodelen zavod! Dobrodelne zavode pa moramo vsi podpirati, vsakdo po svojih močeh. To bode vedno naše geslo, naša dolžnost!** Vsak naj torej daruje, kolikor zmore: bogatin naj da par kronic, drugi nekaj 20vinarskih novcev, manj imoviti par 10vinarskih novcev, ubog delavec, ki trdo zasluži svoj kruh, pa 1 ali 2 dvovinarja. Na ta način ne bo nobenega odiranja, ampak bodo sami prostovoljni donesli. **Iz malega postane veliko!**

— **Šišenski Sokol** priredi v slučaju lepega vremena 6. julija izlet v Postojno ter se udeležijo veselice tamšnjega Sokola. V ta namen naj bi Šišenski Sokol za isti dan obadva avtomobila, ki vozita sedaj med Ljubljano in Celjem. S tem bode marsikateremu izletniku dana prilika, da se popelje mogoče v prvič z avtomobilom po krasni lepi cesti ter romantičnih krajih čez Vrhniko-Logatec-Planinsko dolino v Postojno. Pri tem naj bode že omenjeno, da se te vožnje lahko udeležijo tudi izletniki teh krajev, ako se pravočasno zglasijo, ter ako bode temu prostor dopuščal. Cena vožnji bode jako nizka, ako se prikladi zadostno število udeležencev. Od teh avtomobilov bode eden odhajal iz Ljubljane, oziroma iz Šiške dopoldan, drugi pa popoldan, ter bode trajala vožnja eno uro in pol.

Natančnejši vožnji red se bode pravočasno naznanil. Na priklase in eventualna vprašanja pa daje radovoljna pojasnila brat Fran Ogrizek, Spodnja Šiška.

— **Kanalska dela na Mirju.** Med Emonske ceste in kolezijskim kopališčem na levi strani Gradašice se gradi glavni kanal. Pred štirimi tedni, ko je bil na tej strani dovršen zbiralni kanal od Krakovskega nasipa do Emonske ceste, se je začel še južna zelenjadna polja na Mirju kopati glavni kanal, ki bo v zvezi z glavnim kanalom v Gradašici. Ta kanal se bo kasneje zvezal s kanalom na Tržaški cesti (c. kr. tobačna tovarna), oziroma s kanalom na Bleiweisovi cesti, tako da bodo sedanje in bodoče vile in hiše na Mirju stale ob dovršenem glavnem kanalu, s katerim jih bo treba zvezati le še s hišnim kanalom. Za zgradbo tega glavnega kanala od tobačne tovarne do onega ob Gradašici je tudi erar prispeval 20.000 K. Dela bodo do konca jeseni končana.

— **Prizor s Tivolija.** Včeraj popoldne pride mimo ribnika v Tivoli mlad in čedno oblečen mož, za njim pa njegova žena, s črno ruto na glavi. Oba gresta proti Švicariji drug za drugim. Med potjo je pa žena na ves glas kričala in obkladala svojega moža s vsakovrstnimi priimki, kakor: »Ti si oče? Doma imaš otroke, ki stradajo, ti pa na tak način denar zapravljáš? Grem za teboj itd. Mož ni veliko govoril, ter je v pravem pomenu besede bežal v gozd pred svojo boljšo (pardon hudo in do skrajnosti razburjeno polovico). Ljudstvo pa v smeh!

— **Krasen vrt.** Ako gre človek na Prule ob Gruberjevem prekopu, zapazi pri neki novi vili krasen vrt. Vrt ni ravno velik, je pa toliko bolj privlačen. Cvetlice in nasadi so tako lepi, da ljubitelja narave kar očarajo. Pisnu posebno ugaja takozvano grozdjče, ki je cepljeno na mladih leskah in izgleda kakor mlada črešnjava drevesca, ki so tako polna, da komaj držijo. Posestnikom vrtov bi se tako vzgoja vrtov zelo priporočala, posebno pa cepljenje grozdjča na visoka stebela, kar je res kras hiš in vrtov. Zjutraj zgodaj ali pa zvečer za hlada se splača napraviti tam izprehod ter si vrt ogledati.

— **Sprejem v prvi gimnazijski razred.** Na drugi državni gimnaziji v Ljubljani (Poljanska cesta) bo vpisovanje za prvi razred šolskega leta 1913/14. v nedeljo, dne 29. junija 1913 dopoldne ob 9. do 12. ure v ravnateljevi pisarni. Učenci naj pridejo v spremstvu staršev in prinese s seboj krstni list in obiskovalno izpričevalo zadnje ljudske šole. Sprejemni izpiti bodo v soboto, dne 5. julija ob 9. ure dopoldne dalje. Zunanji učenci se lahko tudi pisмено zglasijo, ako dopošljejo imenovane listine pravočasno ravnatelstvu, zglasiti se pa morjo vsaj pred izpitom osebno pri ravnatelstvu.

— **V ponedeljek dne 30. junija t. l. ob 11. uri dopoldne** se vrši v dvorani mestnega magistrata povodom 10letnice Zveze kranjskih obrtnih zadrug v Ljubljani slavnostno zborovanje. Na to zborovanje so s posebnimi vabilom vabljeni vse obrtne zadruge na Kranjskem, Spod. Štajerskem, Primorskem in Goriškem. Zeleti je, da se zlasti vse obrtne zadruge iz Kranjskega udeležijo po svojih zastopnikih. Ob tej priliki se bode pokazala jasna slika, koliko zadrug je na Kranjskem, ki se prav nič ne zanimajo za združno življenje in katerim je kaj za razvoj in napredek obrtnega združništva. Radi pregleda želi načelstvo Zveze, da bi neveljane zadruge svoje zastopnike že vnaprej pisмено priklasile z imeni in številom.

— **K banketu,** ki se vrši povodom 10letnice Deželne zveze kranjskih obrtnih zadrug v Ljubljani v ponedeljek 30. junija ob 1. uri popoldne na vrtu hotela Tratnik, se je zglasiti pisмено ali ustmeno pri načelniku Zveze, g. Engelbertu Franchettiju, in istočasno izročiti znesek 3 K za kuvert brez pijače, do četrтка, 26. junija, ker se na poznejše zglasitve ne more več ozirati. Banketa se lahko udeležijo vsak posamezen obrtnik in prijatelj obrtnega stanu, kakor tudi njih gospe in hčerke. Kakor se čuje, je za to prireditve precej zanimanja in pričakovati je precejšnje udeležbo. Ako se zglašijo več izvenkranjskih obrtnikov k tej prireditvi, se njim na čast priredi v nedeljo, 29. t. m., komers, ki bode pa pravočasno naznanjen potom časopisov.

— **Delovadska šola za elektrotehniko** na c. kr. državni obrtni šoli v Ljubljani se otvori s pričetkom šolskega leta 1913/14. to je 17. septembra 1913. Delovadska šola za elektrotehniko ima nalogo, pripravljati obiskovalce s sistematičnim poukom teoretično in praktično za njihov prihodnji poklic tako, da bodo lahko opravljali posle delovodij, monterjev, strojnih risarjev itd. Učna doba traja dva celoletna tečaja. Učenci so redni ali izredni. Za vsprejem je treba dokazati: 1. da je prosilec do-

vršil 17. leto, oziroma, da ga dovrši v tistem šolskem letu, v katerem je vstopil; 2. da je dovršil ljudsko šolo in 3. da se je učil kakega mehaničnega ali elektrotehničnega obrta, ali pa da ima vsaj triletno prakso v takem obrtu. Pri vstopu se je izkazati z naslednjimi listinami: a) krstni rojstni list; b) zadnje ljudskošolsko izpričevalo; c) morebitna izpričevala o obrtnih učiliščih, v katere je hodil prosilec za časa učenja pri mojstru (obratna nadaljevalna šola, javna risarska šola, razni kurzi itd.); d) učno izpričevalo, oziroma delavsko knjižico; e) od domačega župana izdano potrdilo o neomadeževanem vedenju, f) v dvomljivih slučajih domovinski list. Vpisovanje se vrši v dneh 15. in 16. septembra. Vpisnina znaša 2 K, šolnina 5 K, delavniška taksa 6 K. Ubožni učenci lahko dosežejo na podlagi posebnih, na željo vlado naslovljenih prošnji oproščenje plačevanja šolnine in delavniške takse.

— **Nov »orkester«** se je pojavil dne 20. junija po 9. uri zvečer na Karlovski cesti. Mislijo smo, da kje kakemu Lojzetu »ofirajo«. Ko pa pridemo do Gostinčarjeve »vile«, slišimo, da imajo grozovit prepri. Jeziki so se sukali s hitrostjo 200 km v uri in glasovi so postajali vedno bolj hripavi. Pasanti, kateri so poslušali ta lepi koncert, so imeli res užitek. Sram nas je zapisati besede, s katerimi so se katoliške ženske obkladale. Pristno katoliška je bila tudi kletvica, ki jo je izustil mlad fantič, ki je priletel z neko drugo osebo iz »vile«. Gostinčarjevo atetu pa svetujemo, naj da napraviti še ena vrata, da se ne bodo prihodnjič več take lepe stvari šisale na cesto.

— **Papiga je ušla.** V slučaju, da jo kdo vjame, se prosi dotičnika, naj jo prinese nazaj proti nagradi g. Ivanu Mohoriču, krojaškemu mojstru, Sv. Petra cesta 6 ali pa upravnistvu našega lista.

— **Kino »Ideal«.** Mojsterski strel lovca ne leve, ta velikanska ameriška drama divjega zapada se bo predvajala jutri do četrтка v kino »Idealu«. Danes zadnji dan detektivske drame »Skrivnost Chateau Richmonda«. V petek »Zlatnik«, Nordiskdrama z Valdemarom Psylandom.

— **Loterijske številke.** Dunaj: 31, 18, 32, 34, 81.

Trst.

Slovenski volilci!

Danes, 23. t. m., Vas kljče sveta dolžnost, ki Vam jo nalaga Vaša slovenska narodnost, da oddate vsi do zadnjega svoje glasove slovenskim narodnim kandidatom. S tem dokazate, da hočete biti »na svoji zemlji svoj gospod!«

V treh volilnih razredih, so naši volilci sijajno dokazali, da umevajo v polni meri te svoje dolžnosti. Posnemajte jih tudi Vi in oddajte jutri, dne 23. t. m., vsi do zadnjega svoje glasove slovenskim narodnim kandidatom.

Ženska, ki nosi hlače. Na tem svetu je pač mnogo žen, ki nosijo hlače mesto svojega moža, lepše rečeno: ki svojemu možu dokazujejo, tako, da mora mož plesati, kakor mu žena igra. Eno takih žen ima nesrečni pek v ul. Giuseppe Caprin, Anton Frank po imenu. On je pravi Slovenec, njegova žena pa je zagrizena italijanska liberalna nacionalka. To ženče je svojemu možu ukazalo, da mora njen mož voliti za kamorše in ta ubogi, obžalovanja vredni možček je tudi volil za italijanske nacionalce. Da, da, prav obžalovanja vreden mož, ki se pusti tudi v narodnem oziru podjarmiti svoji ženi. Škoda, da ga žena še prav fino ne — natepe, ker je Slovenec. Sentjakobčanom in drugim Slovincem to plo priporočamo ta parček s celo pekarno in slašičarno!

Morilec izvršil samomor na morju.

Umor v Gradcu. Pred kakim pol letom je bil umorjen v Gradcu bogat trgovec, ki je tržil z živino. Dognalo se je, da je imel trgovec tisti dan, ko je bil umorjen, pri sebi visoko vsoto denarja. Pri umorjenem trgovcu pa niso našli nobenega denarja, znamenje, da je bil trgovec oropan in ubit. — Kdo naj bi bil ropar in morilec? — Oblasti v Gradcu so ugibale in poizvedovale, vendar se jim izpočetka ni posrečilo zaslediti roparja. Šele pozneje se jim je odprla pot. Neki mesar, ki je bil znan s trgovcem, je od dneva umora izginil iz Gradca in nihče ni vedel, kam je odšel.

Kje je mesar Kienreich?

Takoj so bile oveščene oblasti na mejah o umoru in ropu in kot osumljenec je bil mesar Karol Kien-

reich, star 49 let. Izdana je bila tedaj za njim tiralnica. — Oblasti v Trstu in drugod na mejah so strogo pazile, da izsledijo Kienreicha, toda o njem ni bilo ne duha ne sluha. — Čas je hitel, in polagoma je bil čisto pozabljen umor in mesar Kienreich.

Morilec Kienreich v Egiptu.

Prebrisano je izvršil Kienreich umor in spretno je znal priti čez mejo ter se odpeljal čez morje v Egipt, nepreviden pa je bil vendarle. — V mesecu aprilu namreč je prejel neki Kienreichov sorodnik pismo iz Egipta. Pisal je mesar Kienreich, in poleg pisma je poslal tudi svojo fotografijo. O tem pismu so kmalu izvedeli sosedje in tako dalje, in naposled tudi oblastni. Pismo s sliko je bilo takoj zaplenjeno in oblasti so se podale vnovič na delo.

Avstrijski konzulat opozorjen.

Oblasti v Gradcu so takoj sporočile avstrijskemu konzulatu v Aleksandriji o vsaj aferi in so zahtevale naj se mesarja Kienreicha takoj aretiraj.

Morilec Kienreich beži.

Morilec pa je najbrže takoj zavohal, da ga oblasti zasledujejo, zato se je hitro pripravil na beg. Prodal je vse to, česar ni mogel vzeti s seboj, ostalo pa je spravil v velik zaboj in eno culo ter nato stopil na neki nemški parnik, ki je takoj odplul. — Avstrijski konzul pa je medtem iskal morilca brez uspeha. Po dolgem trudu je dognal, da je stopil gem trudu je šele dognal, da je stopil Kienreich na oni parnik ter se odpeljal!

proti Avstraliji.

Parnik, seveda, ni vozil naravnost v Avstralijo, ampak napravil je tu in tam postajo. Avstrijski konzul je tedaj brzojavil v Port Said, kjer se je imel parnik ustaviti za nekaj časa. Od tamkajšnje oblasti je zahteval, naj aretirajo Kienreicha, ki pride v luko s tem in tem nemškim parnikom, zakaj ta človek je na sumu, da je morilec.

V Port Saidu.

Ko je priplul omenjeni parnik v luko Port Said, ga je že čakal na obrežju zastopnik avstrijskega konzulata z dvema stražarjema. Zastopnik in stražarja so stopili na parnik in aretirali Kienreicha, toda zvezalo se ga ni. — Stopili so na suho. Komaj pa so napravili par sto korakov po obrežju, je prišlo do krvavega dogodka.

Morilec iztrga stražarju revolver.

Morilec se je nenadoma osuknil in udaril z vso silo zastopnika avstrijskega konzulata, nato pa je pograbil enega izmed stražarjev in mu je iztrgal revolver od pasa ter je nameril na stražnika.

Kienreich ustrelil oba stražnika.

Kienreich je ubil oba stražnika, nato pa je začel bežati z novima dvema umoroma na vesti. Mimoidoči ljudje, ki so bili priča temu groznemu prizoru, so začeli bežati za morilecem z namenom, da ga ujamejo. Toda ta je streljal na množico, k sreči pa ni zadell nobenega izmed zasledovalcev. Ko je izstrelil vse patrone, so stopili zasledovalci bliže ter so ga pograbili in zvezali. Ondotni stražniki so ga nato odpeljali v tamkajšnje zapore.

Prot Trstu.

Iz tamkajšnjih zaporov je bil odpeljan morilec na Lloydov parnik »China«, ki je imel odpluti proti Trstu. Dne 14. t. m. je zapustil parnik luko Port Saida. Morilec Kienreich je bil zaprt v posebni celici z zvezanimi rokama. Pri njem sta stala neprestano dva stražnika, ki sta pazila nanj.

Morilec je skočil v morje z zvezanimi rokami.

Štiri dni je že plul parnik po morju. Dne 16. t. m. je vozil ravno mimo otoka Kandija (Kreta), južno od Grške. Zjutraj okoli 5. ure je stal kapitan Elija Niketič na poveljniškem mostu in je opazoval okolico. (Ker je sedaj na Balkanu vojska, je treba poveljnikom posebno pozornosti, ko plujejo mimo.) Naenkrat pa zagleda kapitan človeka, ki beži z vso naglico z zvezanimi rokami po krovu, skoči na ograjo in se vrže v morje. — Takoj je dal kapitan strojevodji signal: parnik z vso silo nazaj. Prihiti so mornarji in spustili na ukaz čoln v morje, da rešijo človeka, a ta človek je bil Kienreich. Iskali so po vodi v okolici, da bi kje ugledali njegovo truplo, a vse iskanje je bilo brezuspešno; morilca in samomorilca ni bilo nikjer; najbrže si je vtaknil kako utež v žep, da se je potopil na dno.

Potopil na dno. Po dolgem iskanju je odplul parnik dalje in v četrtek zjutraj ob 6. uri je prispel v našo tržaško luko. Ko se je parnik zadržal ob pomolu v prosti luki, se je podal na parnik »China«

policijski nadzornik Pasquali z dvema stražnikoma, ki naj bi prevzela od kapitana morilca Kienreicha ter ga odpeljala v zapore. — Lahko si mislimo, kako se je začudil nadzornik Pasquali, ko mu je kapitan povedal, da mu ne more izročiti zločinca Kienreicha, ker gnije na dnu sredozemskega morja. No, kapitan Niketič je povedal stražnikom vse, kakor se je bilo zgodilo. — Policija je odpeljala s seboj Kienreichov zaboj in culo in sicer na policijski komisariat v ulici Mude vecchia. Od tu odposlajo vso to morilečovo prtljago v Gradec. In s tem bo končana dolga zgodba o zločincu Kienreichu.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

VEDNO HUIŠE.

V srbsko - bolgarskem sporu ni še nobenega obrata. Srbija je zavrnila bolgarske zahteve glede demobilizacije, zahteve, ki so za Srbijo nesprejemljivi. Vedno močnejši je pa šepet, da pride spor pred konferenco veleposlanikov, ki bodo pa začeli pogrevati stari program o avtonomni Macedoniji. Sovinizem v Bolgariji je dosegel vrhunec: Macedonija jim pomenja: »Neosvobojeni del domovine, ki čaka rešitve.« — Glede konference min. predsednikov še ni nobene gotovosti, se li bo vršila ali ne. Rusija seveda pritiska na to, da bi se vršila. Upanje je čimdalje manjše, se stvar mirno poravnava.

PAŠIČ DEMISIONIRAL.

Belgrad, 23. junija. Vsled nezdinjenja glede dnevnega reda skupštine, je podal Pašič demisijo. (Potrjena vest še ni.)

GRŠKI KRALJ NI HOTEL SPREJETI V AVDIJENCI.

Atene, 23. junija. Bolgarski general Sarčev je zaprosil v Solunu za avdienco pri kralju. Nato so mu odvihnili, da naj se prikladi v avdienco polo, kar je general tudi storil. Toda kralj Konstantin je odpoval iz Soluna, ne da bi bil sprejel generala v avdienci.

NEOSVOBJENA DOMOVINA.

Sofija, 23. junija. Na shodu odbora za narodno ujedinjenje, kjer je imel veliko besedo voditelj Radoslavov, se je proklamirala enotnost in nedeljivost bolgarske »domovine«. Na kralja in na vladu se je poslal apel, da se da armadi nemudoma povelje: udreti v »nerešeni del domovine«, pregnati njene osvobodilce Srbe, da se na takšen način prinese še ne-svobodnemu bolgarskemu ljudstvu odrešenje. (Kakšne vojne si nadevajo ime, da so — neosvobojevalne!)

S ČRNE GORE.

Cetinje, 23. junija. Ministrski predsednik Vukotić se je podal v Peč, da odide od tam v Belgrad, odkoder poide na ministrsko konferenco v Petrograd.

VILJEM NAMIGAVA DUNAJU, NAJ BO MIREN.

Dunaj, 22. junija. V političnih krogih se govori, da je te dni vladal med Dunajem in Berlinom zelo živahen razgovor. Nemška vlada dela na Dunaju vztrajno na to, da se tam začne položaj na Balkanu mirneje presojati. Govori se, da je cesar Viljem osebno posredoval, da bi njegovo jubilejno leto ne bilo vznemirjeno vsled kakšne evropske konflicije. Nemška vlada je za mir in zato podpira v tem smislu tudi ruske težnje. Vsled te intervencije je vlada na Dunaju svoje obnašanje opustila. Ker je pa Bolgarija hrano za svojo megalomanijo črpala na Dunaju, je vsled tega tudi njeno vprašanje sedaj mirnejše.

OBEŠANJE V CARIGRADU.

Carigrad, 23. junija. Proces proti morilcu Mahmut Sefket paše je trajal do 1. junija. Sedes bode morilci na raznih krajih mesta obešeni.

NEMŠKI KULTURONOSCI.

Pariz, 23. junija. V onem delu Kongt, ki je pripadal Nemčiji, so Nemci z domačini tako nečloveško ravnali, da so se ti naposled uprli in ubili enega oficirja in 12 strelcev. Povsod, v vseh krajih, ki so zasedeni od Nemcev, je vladalo strašno razburjenje; nasprotno je pa v francoskem kraju vladal popoln mir. In Francozi so naposled preprečili, da niso nečloveško trpinčeni domačini pobili ohole mučitelje švabskega pokoljenja.

Odgovorni urednik Radivoj Korene.

Last in tisk »Učiteljske tiskarne«.

Mali oglasi.

Cenjenim obiskovalcem Trsta se priporoča prenočišče v hotelu H. Koslč, ulica Carradori št. 15. Cene nizke. — Skupno več dijakov, najnižja cena.

Učenka se takoj sprejme v konfekciji A. Lukič. Pred Skofijo 19. 527-3

Hiša, ki se dobro obrestuje, se radi rodbinskih razmer prodaja. Kje, pove »Prva anonimna pisarna«.

359-2

Kupim lovsko dvocevko, lan-kaster puško. Matija Rozman, Stari žice. 540-2

Poletne ilustraste čepice naredi najceneje F. Žagar, Ljubljana. Stari trg 32. 544-2

Spominjajte se
dijaškega društva
„Domovina“!

Edna posebnost
likerja je
Zdravnik želodca.

Prva delavnica
v Ljubljani za popravila
vseh vrst čevljev
Hitra in trpežna izvršitev po nizki
ceni. Prešernova ul. 9 na dvorišču.

„Zdravnik
želodca“

je edina posebnost želodčnega
likerja iz zdravilnih rastlin, kateri
izborno upliva proti slabosti v
želodcu ter ga radi tega v nobeni
družini ne bi smelo manjkati.

Slovinci! Spominjajte se naše prekoristne
Ciril in Metodove šolske družbe!

Naznanilo preselitve!

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem se z
današnjim dnem preselil iz Trubarjeve ulice

na Stari trg št. 20
(prej graver Černe).

Priporočam se slavnemu občinstvu, da mi ostane še
nadalje naklenjeno ter priporočam svojo novo in bogato

: zalogo zlatnine in srebrnine. :

Lastna delavnica za popravo ur.

PETER GORNIK.

KRI, MOČ, ŽIVCE, SPANJE DA
SLADNI ČAJ. Cvetiča zunanost, zdravje, 50% prihranka na denarju v gospo-
dinstvu, tudi na mleku, sladkorju dosežejo, dobe vsi ki ne
pijejo družega za zajutrak, južno kakor dr. pl. Trnkóczy-ja
sladni čaj, znamko Sladin. Dojenčki, ki se jih vzredi s
sladinom, zmešanim z nekaj mleka in sladkorja, se
občuduje. Ta vzreja stane polovico tega kakor druga
otroška redilna sredstva. Bolezen in umr-
ljivost ponehjuje. Sladni čaj ni sladna kava,
ki zgubi pri praženju na redilni vrednosti.
Pohvalna ponovna naročila prihajajo dan
na dan izdeljatelju: Lekarna Trnkóczy v Ljubljani, ki je dal vzrediti
s sladnim čajem svojih osem zdravih otrok. Po pošti najmanj 5 za-
vojev po 1/4 kg 4 K franko. Zavoj 5 kg po 15 zavojev 10 K franko.
1/4 kg zavoji po 60 vin. povsod, tudi pri trgovcih. Glavna zaloga na
Dunaju v lekarnah Trnkóczy: Schönbrunnerstrasse 100, Radetzkyplatz 4,
Josefstatterstrasse 25; v Gradcu: Sackstrasse 4.

Za K 10.—

se dobi elegantni damski prašni mantelj ali
pralni kostum.

Ravnotako za K 10.— listasta ali pralna obleka za gospode.
Od K 6.— naprej pristni panama klobuki do najfinejše vrste.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg št. 5.

„Učiteljska tiskarna“

v Ljubljani

P. Z. Z. O. Z.

se priporoča v izvrši-
tev vseh tiskarskih
del, kakor časopisov,
knjig, raznih tiskovin
za urade, hranilnice,
in posojilnice, jedilnih
listov, cenikov, vizitk,
okrožnic, mrtvaških
listov i. t. d. i. t. d.

V zalogi ima šolske,
županske in različne
druge tiskovine, učna
izpričevala za obrtne
vajence, delavni red.
diplome i. t. d. i. t. d.

Najokusnejša izvršba
in najnižje cene.

:: Stereotipija ::

:: Litografija ::

Telefon št. 118.

Ček. račun št. 76.307.

Kupujte „Dan“.

„Dan“ je edini slovenski
neodvisni politični
dnevnik.

„Dan“ je najbolje informi-
ran slov. dnevnik.

„Dan“ je edini slovenski
dnevnik, ki izhaja
tudi ob nedeljah in
praznikih.

„Dan“ je najodločnejši ne-
odvisni jutranji list.

„Dan“ je najcenejši napr.
dnevnik; posamezni
izvodi po 6 vinarjev,
s pošto mesečno le
K 170.

„Dan“ je razširjen v naj-
širših ljudskih slo-
jih, ker ga vsakdo
rad čita in je zato
jako uspešno ogla-
ševanje v njem.

„Dan“ prinaša zanimljive
in znamenite zgo-
dovinske romane.

„Dan“ prinaša znamenite
sodobne političke
karikature.

„Dan“ je odločen zagovor-
nik vseh zatiranih.

Sirite „Dan“ med ljudstvom.

Ugoden nakup!

Ugoden nakup!

Na prodaj je
glavno poslopje

(krasna dvonadstropna hiša, posebno solidno zidana) v Ljubljani,
na Dunajski cesti št. 31. K hiši pripada okoli 340 m² dvorišča in
okoli 700 m² vrta ob Bleiweisovi cesti ter dve postranski stavbi
h glavni hiši prizidani, okoli 17 m dolgi in okoli 6 m široki.
Vpeljana je kanalizacija, elektrika in plin, izredno lepi, veliki in
visoki prostori, v vsakem oziru moderno opremljeni. Porabljivo
za gosposko bivališče kakor tudi za vsako obrt in trgovino,
izredno ugodno ležeče pa za hotel ali gostilno z vrtom in hle-
vom, event. tudi garažo, na najbolj prometnem mestu med juž. in
državnim kolodvorom, oziroma v posredni bližini obeh kolodvorov.
V vsakem slučaju izredno ugodna prilika.

Vse, kar se prodaja, se lahko ogleda ob delavnikih od 4.—6. ure
popoldne, ob nedeljah in praznikih od 11.—12. ure dopoldne.

Pismene ponudbe in vprašanja na

JOS. ZIDAR, Ljubljana.

Pri demoliranju Naglasove
hiše na Turjaškem trgu

je na prodaj vsakovrsten
stavben material

strešna in zidna opeka, stavben les,
kamenje za nasipanje (šuta) itd. itd.

Povpraša se v pisarni

„Kranjske stavbinske družbe“
v Levstikovi ulici.

Priglasnica.

Podpisani bi kupil:

...kom. srečk I. avstrijske
državne razredne loterije
à K 200.— (cele)

„ 50.— (četrtinke)

„ 25.— (osminke)

ter prosi za prospekt in
druge tiskovine.

Ime in naslov (čitljivo):

„Ljubljanska kreditna banka“ v Ljubljani.

Podružnice: Split, Celovec, Trst, Gorica, Sarajevo, Celje.

I. avstrijska državna razredna loterija.

Kot znano iz časopisov, je bil pred par dnevi sankcioniran zakon o ustanovitvi avstrijske državne razredne loterije, dočim se bode
ustavila polagoma sedanja, takozvana mala loterija.

Vsako leto bode prirejeni 2 razredni loteriji, obsegajoči vsaka 100.000 srečk, izmed katerih se mora izžrebati 50.000 srečk, tako da
je izžrebana vsaka druga srečka z dobitkom.

Cela srečka bode stala K 200.—, plačljivih v 51ih obrokih (razredih) à K 40.—, poleg tega pa se bodo izdale tudi četrtinke
(à K 50.—) in osminke (à K 25.—).

Prvo žrebanje se vrši že 1. novembra 1913.

V prvem razredu je največji dobitok K 60.000.—, v drugem K 70.000.—, v tretjem K 80.000.—, v četrtem K 100.000.—, v petem
K 300.000.— in posebna premija K 700.000.—, skupno torej K 1.000.000.—.

Poleg teh glavnih dobitkov je pa določeno tudi mnogo drugih velikih dobitkov à K 50.000.—, K 60.000.—, K 100.000.—, K 200.000.—.
Z ozirom nato, da je edina pri nas dovoljena razredna loterija in ta pod izredno ugodnimi pogoji (vsaka druga srečka mora biti
izžrebana) je umevno, da je že sedaj zanimaje za te srečke zelo veliko.

Zlasti priporočljivo je, da se združi več oseb, ki si nakupijo večje število srečk, tako da vsak član družbe sodeluje pri večjem številu srečk.

Da zamoremo uposlati vsakemu p. t. interesentu pravočasno odnose prospekte, dati pojasnila i. t. d., prosimo že sedaj, izpolniti
predloženi izresek in ga poslati na naš naslov. Ta priglasnica je za vsakega brezobvezna in se torej tudi lahko preklic ozir. spremeni.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ V LJUBLJANI, Stritarjeva ulica št. 2.